

Industriegebied Chemelot bewijst dat duurzaam terreinbeheer kan

Het bestrijdingsmiddelen-gebruik op Chemelot nam in vier jaar met maar liefst de helft af. Daarmee haalde het Limburgse industrieterrein in 2008 brons op de ladder voor duurzaam terreinbeheer. Een prestatie die nog door geen enkel ander industrieterrein in Nederland is geëvenaard.

Text: Suzan Crooijmans
Beeld: DfV

Industrieel groen
De in 2005 opgerichte stuurgroep duurzaam terreinbeheer is drijvende kracht achter het succes van Chemelot. „De eerste resultaten werden behaald door veel grond te vervangen door gras”, vertelt Jean Rouschop, projectmanager van het advies- en ingenieursbureau DfV, stuurprogramma en verantwoordelijk voor het parkmanagement op Chemelot.

De ‘grind-graswissel’ gaf het industrieterrein niet alleen een veel groenere uitstraling maar drong het gebruik van chemische bestrijding ook terug. DfV heeft bovendien een speciaal graszaadmengsel samengesteld voor Chemelot. Dit mengsel wordt gebruikt voor extensief beheer van de grasvelden. Het voorkomt pluisvorming waardoor eventuele luchtfilters van de fabrieken kunnen verstopten.

Een ander voordeel is dat het vrij langzaam groeit waardoor minder maaibeurten nodig zijn. Bovendien heeft het gras een frisse uitstraling en verklemt het de kans op brand op het fabrieksterrein. Maar deze maatregelen waren nog niet

voldoende om te voldoen aan de eisen voor het behalen van het certificaat. „We liepen aan tegen de norm van 1.440 kg bestrijdingsmiddel per ha per jaar”, legt Rouschop uit. „Dat bleek niet haalbaar. Op Chemelot draait alles om veiligheid. Struikelgevaar omdat een onkruid tussen de tegels te hoog wordt, moeten we vermijden. Dat vraagt om intensieve bestrijding. Vanaf 2010 is – mede op grond van onze ervaring – daarom de norm opgereikt tot 2.880 kg per ha per jaar.

Deze versoepeling geldt alleen voor die gevallen waar veiligheidsvoorschriften aantoonbaar verplichten tot intensieve bestrijding, en andere methoden zoals ‘open vlam’ niet zijn toegestaan.”

Maximaal haalbare gedaan

„Binnen de mogelijkheden hebben we gedaan wat kon”, stelt Rouschop. „Het spunt uit te rusten met GrS, valt niet in het geding komt – teruggebracht van vier keer naar twee keer per jaar. We houden meer rekening met het weer – als regen wordt voorspeld, dan stellen we de bespuiting uit – en we gebruiken geavanceerde spuitapparatuur, waarmee de onkruiden selectief worden geraakt.” Het klinkt niet al te ingewikkeld, maar toch is Rouschop anderhalf jaar bezig

geweest voordat de criteria werden gehaald.

Wat vooral veel tijd kostte, was het definiëren van de oppervlakte. „Je moet precies weten hoe de oppervlakte is verdeeld: hoeveel m² half open, open of half-verharding (zand, gravel, puin en grind), hoeveel m² gesloten verharding (asfalt en beton) en hoeveel m² half gesloten (klinkers en tegels). We moesten alle 850 hectare in kaart brengen, anders kan je niet registreren hoeveel, waar en wanneer je welk bestrijdingsmiddel gebruikt. Voorheen werd dat amper bijgehouden.”

Omdat Chemelot jaarlijks wordt gecontroleerd is doorlopende registratie en monitoring een must om brons-waardig te blijven. Dat vraagt tijd – Rouschop is er zo’n twee uur per week mee bezig – en discipline. Daarom is de projectmanager de gegevensverwerking aan het digitaal- en automatiseren. Door de spuitapparatuur uit te rusten met GrS, valt precies af te lezen waar, wanneer en hoeveel is gespoten.

Jean Rouschop is blij met het certificaat. „Het is goed voor het imago van het Chemelot-terrein. Er wordt al te vaak gedacht dat de chemische industrie geen enkele aandacht heeft voor milieu en gezondheid. Dit bronzen certificaat bewijst dat we verantwoord bezig zijn.” ●

Barometer Duurzaam Terreinbeheer

De Barometer Duurzaam Terreinbeheer is een certificeringssysteem voor het duurzame beheer van groene en verharde terreinen. De Barometer is ontwikkeld door SMK. Belangrijkste uitgangspunt is om de emissie van bestrijdingsmiddelen naar oppervlaktewater zo veel mogelijk terug te dringen en te voorkomen. Van de totale hoeveelheid gebruikte bestrijdingsmiddelen in Nederland wordt 1% toegepast op verhardingen. Deze 1% veroorzaakt de helft van de problemen die optreden door de afspoeling van herbiciden naar het oppervlaktewater. De Barometer maakt het mogelijk om terreinbeheer op drie niveaus (goud, zilver, brons) te laten certificeren (zie verder www.smk.nl).

Chemelot

Het Chemelot-terrein is een groot-schalige productielocatie (830 ha) midden in het Limburgse landschap. DSM is samen met zo’n vijftig andere site users – voornamelijk grootschalige productiebedrijven van diverse chemische stoffen – gevestigd op het terrein. Op Chemelot heersen omstandigheden die gunstig zijn voor onkruidgroei. Door de industriële processen is het vochtiger en warmer, het heeft een groot grindgebied dat weinig of niet betreden wordt, er worden regelmatig infrastructuurle werkzaamheden uitgevoerd en heeft een boss-ondergrond.

Men denkt vaak dat de chemische industrie geen enkele aandacht zou hebben voor milieu en gezondheid. Chemelot bewijst het tegendeel.

